

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky

**SPRÁVA CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI
BROUMOVSKO**

Ledhujská 59

549 54 Police n. Metují

tel.: 491 549 020

fax: 491 549 034

e-mail: broumov@nature.cz

www.broumovsko.nature.cz

ID DS: nu3dydw

Elektronicky podepsáno:
Ing. Hana Hejzlová
AOPK ČR [IČ 62933591]
PostSignum QCA 2

dle rozdělovníku

POČET STRAN	VÁŠ DOPIS ČÍSLO JEDNACÍ/ ZE DNE	NAŠE ČÍSLO JEDNACÍ	VYŘIZUJE	VYPRAVENO DNE
11/2 mapy	13.7.2012	00676/BR/2013/AOPK VE SPISU č.: S01521BR2013AOPK	Ing. Luboš Němeček, lesník, 491 549 020, lubos.nemecek@nature.cz	Police n. Metují 26. dubna 2013

Správa CHKO Broumovsko (dále jen „Správa“) jako orgán ochrany přírody příslušný podle ustanovení § 75 odst. 1 písm. e) ve spojení s ust. § 78 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon“), na základě žádosti podané Českým horolezeckým svazem, se sídlem Zátokova 100/2, P.S. 40, 160 17 Praha 6 – Strahov, IČO: 004 60 001, zastoupeným Boženou Valentovou, tajemnicí ČHS na základě předloženého pověření k zastupování ze dne 26.8.2011, (dále také „žadatel nebo ČHS“) dne 11.7.2012 a po provedeném správním řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“), vydává toto

ROZHODNUTÍ

I.

Českému horolezeckému svazu, se sídlem Zátokova 100/2, P.S. 40, 160 17 Praha 6 – Strahov, IČ: 004 60 001 se **na území NPR Broumovské stěny** podle ust. § 29 písm. f) zákona k provozování horolezectví spočívajícím ve využívání výhradně vyjmenovaných terénů v uvedených časových obdobích **vyhrazuje** horolezecký terén a dále podle ust. § 29 písm. d) zákona **uděluje souhlas** s vyznačením přístupových cest takto:

- od 1.5. do 31.12. každého roku je možné provozovat horolezectví v těchto oblastech:**
Obvod „**Nad Vodárnou**“ dle plošného rozsahu tak, jak je vyznačen zelenou barvou v Příloze č. 1 - mapce, která je nedílnou součástí tohoto rozhodnutí, a dále
- od 1.7. do 31.12. každého roku je možné provozovat horolezectví v těchto oblastech:**
Obvod „**Třešňová rokle**“, a to jen její pravá strana bezejmenné rokle, tzn.: pravá strana bezejmenné rokle od skály č. 6 s názvem Anděl a další vyšší čísla skal (č. 7 až 22)¹ dle plošného rozsahu tak, jak je vyznačen červenou barvou v Příloze č. 1 - mapce, která je nedílnou součástí tohoto rozhodnutí,

a to oboje (písmena a, b) za těchto **podmínek**:

- V takto označených terénech (viz body a) a b) I. části výroku) je každý jednotlivec, který využívá povolené horolezecké oblasti, povinen dodržovat tato pravidla:**
 - chovat se na lezeckých objektech a v jejich okolí tak, aby nedocházelo k poškozování přírody (nezasahovat do porostů na skalách a neodstraňovat kameny, naakumulovanou zeminu, organickou hmotu ze spár, terásků a povrchu skal, neodstraňovat dřeviny v blízkosti skal i jinde) a dbát na čistotu a pořádek,
 - k přístupu do oblastí vyhrazených k provozování horolezectví lze využívat pouze značených turistických stezek a vyhrazených přístupových stezek dle mapové přílohy č. 1; konec každé

¹ pojmenování podoblastí dle horolezeckého průvodce: Beneš S. (1995): Broumovské stěny. Juko. Náchod.

- vyhrazené přístupové stezky bude v terénu označen příslušnou horolezeckou značkou a lze ji využít pouze za účelem provozování horolezectví v povoleném období,
- c) řídit se značením umístěným orgánem ochrany přírody, majiteli pozemků, správci lesa a dalšími oprávněnými subjekty,
 - d) nerušit hnízdící ptáky,
 - e) lézt pouze na suchých skalách a v botách s měkkou podrážkou,
 - f) jako jistící pomůcky používat pouze stávající fixní prostředky a textilní smyčky tak, aby nedocházelo k poškozování skal a vegetace, a nepoužívat jistící prostředky poškozující skály (vklíněnce, frendy, skoby, extendery atd.),
 - g) nepoškozovat a neměnit povrch skal (dřít skálu při manipulaci s lanem, vysekávat chyty, poškozovat voštiny, apod.),
 - h) nepoužívat při lezení magnézium nebo jiné chemické prostředky,
 - i) lézt pouze za denního světla,
2. ČHS zajistí šetrné a řádné označení přístupových cest nebo jejich úseků v terénu příslušnými horolezeckými značkami; nové značení bude prováděno po projednání se Správou CHKO Broumovsko a se souhlasem vlastníka příslušného pozemku,
 3. veškeré prvovýstupy, jakož i osazování skal specifikovaných úseků jistícími prostředky, včetně dojišťování a výměny stávajícího jištění a případné odstraňování těchto prostředků mohou v souladu s pravidly stanovenými ČHS provádět pouze jeho členové, a to v jednotlivých oblastech pouze v termínech uvedených pod písmeny a) a b) I. části výroku tohoto rozhodnutí a po předchozím odsouhlasení Správou CHKO Broumovsko,
 4. ČHS bude na základě předchozího odsouhlasení Správou CHKO Broumovsko a se souhlasem vlastníka pozemku, provádět údržbu horolezeckých přístupových cest a zajišťovat je proti erozi a sesuvu,
 5. ČHS bude v rámci svých možností kontrolovat čistotu v oblastech povolených k horolezectví a v případě neuspokojivého stavu zajistí úklid odpadků,
 6. u cest na skalních stěnách, které jsou nově osazovány fixními jistícími prostředky a na kterých je měněno trvalé vystrojení, zabezpečí ČHS, aby slaňovací kruhy byly umístěny pod hranou stěn, resp. pod hranou vegetace, těsně nad koncem výstupu,
 7. ČHS na své náklady odstraní jistící prostředky, které budou v době platnosti tohoto rozhodnutí osazeny jeho členy v oblastech, které se tímto rozhodnutím nevyhrazují nebo budou osazeny členy ČHS při prvovýstupu, který nebyl předem odsouhlasen Správou CHKO,
 8. ČHS určí osobu odpovědnou za řádné značení horolezeckých terénů (dále jen „správce skal“), údržbu horolezeckých zařízení včetně přístupových cest ke skalám včetně dodržování podmínek uvedených v rozhodnutí; správce skal zajišťuje kontakt mezi ČHS a Správou CHKO Broumovsko; jméno, adresu, popř. telefon správce skal oznámí do 15 dnů od nabytí účinnosti rozhodnutí ČHS Správě CHKO Broumovsko, stejná lhůta platí i při změně osoby správce skal,
 9. organizovat horolezecký výcvik pro osoby, které nejsou členy ČHS, je možné pouze za přítomnosti proškoleného instruktora a na vyhrazených terénech v termínech podle bodu a), resp. b); při takovýchto akcích připadají na jednoho instruktora maximálně 3 osoby; tato podmínka se nevztahuje na děti nedosahující minimální věkové hranice členství v ČHS (tj. mladší šesti let).

II.

Českému horolezeckému svazu, se sídlem Zátopkova 100/2, P.S. 40, 160 17 Praha 6 – Strahov, IČO: 004 60 001 se **na území NPP Polické stěny** podle ust. § 44 odst. 3 zákona ve spojení s ust. § 3 písm. d) vyhl. č. 260/2009 Sb., kterým se vyhláší Národní přírodní památka Polické stěny (dále jen „NPP“) **uděluje souhlas** k provedení značení horolezeckých terénů, umístění nebo údržbě horolezeckých zařízení včetně osazování trvalých jistících prostředků v těchto lokalitách a za těchto podmínek:

- a) Obvody „**Mezi Hvězdou a Kovářovou roklí**“, „**Zaječí rokle**“, „**U Dobytčí stezky**“, „**Mydlářské kameny**“ budou označeny tak, aby bylo zřejmé, že v nich lze provozovat horolezeckou činnost

výhradně **od 1.5. do 31.12. každého roku** dle plošného rozsahu tak, jak je vyznačen zelenou barvou v Příloze č. 2 - mapce, která je nedílnou součástí tohoto rozhodnutí;

- b) Obvody „Kovářova rokle“, „Za Vyhlídkou“, „Nad rozcestím“, „Božanovský Špičák – jihozápadní oblouk“, „U Junácké vyhlídky“, „U Vévody“, „Spáleníště“, „U Turka“, „Barklovy rokle“ (mimo věže Šarkan a Blok, kde je horolezecká činnost zakázána), „Pod Signálem“ a „Třešňová rokle“ – jen v části hradby skalních stěn v okolí Slavenské vyhlídky, věže s názvem Lucifer a celé levé strany bezejmenné rokle, tzn. levá strana rokle s věžemi č. 1 až 5² budou označeny v terénu tak, aby bylo zjevné, že v nich lze horolezeckou činnost provozovat **od 1.7. do 31.12. každého roku** dle plošného rozsahu tak, jak je vyznačen červenou barvou v Příloze č. 2 - mapce, která je nedílnou součástí tohoto rozhodnutí;

a to oboje (písmena a, b) za těchto **podmínek**:

- V takto označených terénech (viz body a) a b) II. části výroku) je každý jednotlivec, který využívá povolené horolezecké oblasti, povinen dodržovat tato pravidla:**
 - chovat se na lezeckých objektech a v jejich okolí tak, aby nedocházelo k poškozování přírody (nezasahovat do porostů na skalách a neodstraňovat kameny, naakumulovanou zeminu, organickou hmotu ze spár, terásěk a povrchu skal, neodstraňovat dřeviny v blízkosti skal i jinde) a dbát na čistotu a pořádek,
 - řídít se značením umístěným orgánem ochrany přírody, majiteli pozemků, správci lesa a dalšími oprávněnými subjekty,
 - nerušit hnízdící ptáky,
 - lézt pouze na suchých skalách a v botách s měkkou podrážkou,
 - jako jistící pomůcky používat pouze stávající fixní prostředky a textilní smyčky tak, aby nedocházelo k poškozování skal a vegetace, a nepoužívat jistící prostředky poškozující skály (vklíněnce, frendy, skoby, extendery atd.),
 - nepoškozovat a neměnit povrch skal (dřít skálu při manipulaci s lanem, vysekávat chyty, poškozovat voštiny, apod.),
 - nepoužívat při lezení magnézium nebo jiné chemické prostředky,
 - lézt pouze za denního světla,
- veškeré prvovýstupy, jakož i osazování skal specifikovaných úseků jistícími prostředky, včetně dojišťování a výměny stávajícího jistění a případné odstraňování těchto prostředků mohou v souladu s pravidly stanovenými ČHS provádět pouze jeho členové, a to v jednotlivých podoblastech a pouze v termínech uvedených pod písmeny a) a b) II. části výroku tohoto rozhodnutí a to **po předchozím odsouhlasení** (odsouhlasení bude provedeno elektronicky nebo záznamem o projednání se Správou CHKO Broumovsko),
- ČHS bude na základě předchozího odsouhlasení Správou CHKO Broumovsko a se souhlasem vlastníka pozemku, provádět údržbu horolezeckých přístupových cest a zajišťovat je proti erozi a sesuvu,
- ČHS bude v rámci svých možností kontrolovat čistotu v oblastech povolených k horolezectví a v případě neuspokojivého stavu zajistí úklid odpadků,
- u cest na skalních stěnách, které jsou nově osazovány fixními jistícími prostředky a na kterých je měněno trvalé vystrojení, zabezpečí ČHS, aby slaňovací kruhy byly umístěny pod hranou stěn, resp. pod hranou vegetace, těsně nad koncem výstupu,
- ČHS na své náklady odstraní jistící prostředky, které budou v době platnosti tohoto rozhodnutí osazeny jeho členy v oblastech, které se tímto rozhodnutím nevyhrazují nebo budou osazeny členy ČHS při prvovýstupu, který nebyl předem odsouhlasen Správou CHKO,
- ČHS určí osobu odpovědnou za řádné značení horolezeckých terénů (dále jen „správce skal“), údržbu horolezeckých zařízení včetně přístupových cest ke skalám včetně dodržování podmínek uvedených v rozhodnutí; správce skal zajišťuje kontakt mezi ČHS a Správou; jméno, adresu,

² pojmenování podoblastí dle horolezeckého průvodce: Beneš S. (1995): Broumovské stěny. Juko. Náchod.

popř. telefon správce skal oznámí do 15 dnů od nabytí účinnosti tohoto rozhodnutí ČHS Správe CHKO Broumovsko, stejná lhůta platí i při změně osoby správce skal,

8. organizovat horolezecký výcvik pro osoby, které nejsou členy ČHS, je možné pouze za přítomnosti proškoleného instruktora a na vyhrazených terénech v termínech podle bodu a), resp. b); při takovýchto akcích připadají na jednoho instruktora maximálně 3 osoby; tato podmínka se nevztahuje na děti nedosahující minimální věkové hranice členství v ČHS (tj. mladší šesti let).

III.

Českému horolezeckému svazu, se sídlem Zátopkova 100/2, P.S. 40, 160 17 Praha 6 – Strahov, IČ: 004 60 001 se **na území NPR Broumovské stěny** podle ust. § 29 písm. f) zákona k provozování horolezectví spočívajícím ve využívání výhradně vyjmenovaných terénů v uvedených časových obdobích **nevyhrazuje** horolezecký terén a dále podle ust. § 29 písm. d) zákona **neuděluje souhlas** k provedení značení horolezeckých terénů, umístování nebo údržbě horolezeckých zařízení včetně osazování trvalých jistících prostředků v těchto obvodech: „**Velká kupa**“, „**Hájek**“, „**U Jitřenky**“

VI.

Českému horolezeckému svazu, se sídlem Zátopkova 100/2, P.S. 40, 160 17 Praha 6 – Strahov, IČO: 004 60 001 se **na území NPP Polické stěny** podle ust. § 44 odst. 3 zákona ve spojení s ust. § 3 písm. d) vyhl. č. 260/2009 Sb., kterým se vyhláší Národní přírodní památka Polické stěny (dále jen „NPP“) **neuděluje souhlas** k provedení značení horolezeckých terénů, umístování nebo údržbě horolezeckých zařízení včetně osazování trvalých jistících prostředků v těchto obvodech: „**Nad Pískovou roklí**“, „**Okolí Pánovy cesty**“, a na věžích Šarkan a Blok v oblasti „**Barklovy rokle**“

V.

1. Českému horolezeckému svazu, se sídlem Zátopkova 100/2, P.S. 40, 160 17 Praha 6 – Strahov, IČO: 004 60 001 se stanovuje, aby zajistil zveřejnění tohoto rozhodnutí, především jeho výrokových částí na svých internetových stránkách a v terénu (parkoviště na Hvězdě, parkoviště na Slavném, Machov náměstí), kde budou umístěny orientační tabule povolených lezeckých terénů s doprovodným textem v jazyku českém a anglickém tak, aby bylo přístupné i pro nečleny svazu, v termínu do 3 pracovních dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí až do konce platnosti tohoto rozhodnutí.

2. Platnost tohoto rozhodnutí se stanovuje do 31.12.2017.

ODŮVODNĚNÍ

Žádost

1. ČHS požádal dne 13.7.2012 o:

- vyhrazení terénů pro horolezeckou činnost a vyznačení přístupových cest ve smyslu § 29 písm. d) a f) zákona v NPR Broumovské stěny,
- udělení souhlasu k provedení značení horolezeckých terénů, umístování nebo údržbě horolezeckých zařízení včetně osazování trvalých jistících prostředků v souladu s vyhláškou o vyhlášení NPP Polické stěny ve smyslu bližších ochranných podmínek stanovených v § 3 písm. d) vyhlášky MŽP č. 260/2009 Sb., o vyhlášení NPP Polické stěny.

2. Spolu se žádostí ČHS navrhl podmínky pro provozování horolezectví, které převážně vycházejí z podmínek stanovených v rozhodnutí Správy č.j. 00819BR2010AOPK z 25.5.2010. Nově ČHS navrhuje:

- povolit provozování na celém území NPR Broumovské stěny a NPP Polické stěny v období 1.5. do 31.12. běžného roku,

- provádět prvovýstupy pouze na základě souhlasu příslušného správce skal, s tím, že prvovýstupce je povinen umístit slaňovací kruh pod hranou stěny, těsně na konci výstupu, aby nedocházelo k poškození skály a vegetace,
- informovat Správu na vyžádání, max. jednou ročně, o provedených prvovýstupech,
- stanovit platnost rozhodnutí na 10 let.

Zákonné podmínky

3. Horolezecká činnost je na území NPR zakázána základními ochrannými podmínkami. Ust. § 29 písm. d) zákona zakazuje vstup mimo cesty vyznačené se souhlasem orgánu ochrany přírody (dále jen OOP) a ust. § 29 písm. f) zakazuje provozovat horolezectví mimo místa vyhrazená orgánem ochrany přírody. Provozovat horolezeckou činnost je tedy možné po udělení souhlasu OOP s vyznačením přístupových cest a vyhrazení míst k provozování horolezectví. Vyhrazením místa nebo udělením souhlasu s vyhrazením místa OOP deklaruje, že z hlediska zájmů ochrany přírody a krajiny není na konkrétním místě primárně zákonem zakázána činnost škodlivá. Takový souhlas stejně jako výjimku lze udělit dle ust. § 43 odst. 3 zákona v případě, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody, nebo tehdy pokud povolovaná činnost významně neovlivní zachování předmětu ochrany ve zvláště chráněném území.

4. Horolezecká činnost na území NPP Polické stěny je dle bližší ochranné podmínky v § 3 písm. d) vyhlášky MŽP č. 260/2009 Sb., o vyhlášení NPP Polické stěny vázána také na souhlas OOP. Provedení značení horolezeckých terénů, umístování nebo údržba horolezeckých zařízení včetně osazování trvalých jisticích prostředků jsou činnosti podmíněné předchozím souhlasem OOP. Zákon v ust. § 44 nestanovuje kritéria pro rozhodnutí o udělení souhlasu. OOP při rozhodování vychází z účelu zákona a z účelu a cílů ochrany zvláště chráněného území a hodnotí zda povolovaná činnost nezpůsobí poškození NPP nebo nepřiměřený zásah do chráněného území.

Průběh řízení

5. Po podání žádosti oznámila Správa zahájení řízení a svolala ústní jednání ve čtvrtek 8.11.2012. V průběhu ústního jednání žadatel zúžil územní rozsah žádosti na horolezecké obvody „Velká Kupa“, „U Jitřenky“, „Hájek“, „Třešňová rokle“ na území NPR Broumovské stěny a na obvody „Mezi Hvězdou a Kovářovou roklí“, „Kovářova rokle“, „Nad Pískovou roklí“, „Okolí Pánovy cesty“, „Za vyhlídkou“, „Zaječí rokle“, „U dobytčí stezky“, „Nad rozcestím“, „Třešňová rokle“ a celou oblast „V horách“ v NPP Polické stěny. Současně žadatel navrhl, aby jím podané žádosti pro NPP Polické stěny a NPR Broumovské stěny byly sloučeny a projednávány v jednom správním řízení.

6. Z důvodu sloučení řízení a povinnosti OOP oznámit zahájení řízení formou veřejné vyhlášky nařídila Správa nové ústní jednání na středu 20.2.2013. Obce Křínice a Martínkovice dopisem souhlasily s povolením horolezecké činnosti a rozšířením obvodů pro horolezeckou činnost a z ústního jednání se omluvily. Východočeská pobočka České společnosti ornitologické (VČP ČSO) v průběhu jednání nesouhlasila s rozšířením obvodů nad rámec minulého souhlasu. Požadovala stanovit jednotný termín pro horolezeckou činnost od 1.7. běžného roku a stanovit kratší dobu platnosti výjimky, optimálně tři roky. V rámci ústního jednání Správa seznámila účastníky s obsahem spisu a předložila podklady, které poslouží ke zjištění skutečného stavu věci. Účastníci jednání navrhli doplnění spisu o stanovisko AOPK ČR z roku 2004 zpracované Ing. Hlaváčem, stanovisko Správy CHKO Český ráj a Dyrekce Parku Narodowego Gór Stolowych (PNGS) k ochraně sokola a výra na jejich území.

7. Po ústním jednání byl spis doplněn o

- oznámení o nepovolené horolezecké činnosti v blízkosti hnízda sokola na Koruně,
- vyjádření obce Suchý Důl a města Police nad Metují, kteří souhlasili s vydáním povolení k horolezecké činnosti dle návrhu ČHS
- doplnění požadovaných informací k ústnímu jednání ze strany ČHS, zejména návštěvnosti území,
- koncept doporučení AOPK ČR z roku 2004 k otázce horolezecké činnosti,

- mapu rozšíření některých druhů ptáků v PNGS,
- vyjádření k situaci hnízdění výra a sokola v Českém ráji.

8. Výše uvedené nashromážděné podklady Správa považovala za dostatečné pro vydání rozhodnutí ve věci, proto následně dopisem ze 4.4.2013 seznámila účastníky s podklady pro vydání rozhodnutí. Ve lhůtě nahlédl do spisu pouze zástupce ČHS.

Hodnocení podkladů a návrhů

Při shromažďování důkazů Správa vycházela z následujících návrhů a stanovisek účastníků.

9. ČHS v průběhu řízení po podání žádosti upravila územní rozsah na obvody povolené v předchozí výjimce a požadovala navíc povolit nově, tj. nad rámec minulého povolení horolezeckou činnost v obvodech „Nad Pískovou roklí“ (Písková rokle), „Okolí Pánovy cesty“ (U Václava), „Velká kupa“, „Hájek“, „U Jitřenky“. Požadovala povolit horolezectví od 1.5. běžného roku.

10. VČP ČSO nesouhlasila s rozšířením obvodů nad rámec minulého souhlasu. Požadovala stanovit jednotný termín pro horolezeckou činnost od 1.7. běžného roku a stanovit kratší dobu platnosti výjimky, nejlépe na tři roky. Již na prvním ústním jednání upozornila na nutnost vypořádat se s ustanovením § 45g resp. 45i a 45h zákona. VČP ČSO vnímá horolezeckou činnost jako limitní faktor pro úspěšnost hnízdění sokola a výra. Současně upozornila na časté porušování zákona ze strany lezců. Dále upozornila, že při provozování horolezectví od 1.5. běžného roku může docházet ke kolizi s ochranou hnízdicích ptáků.

11. Obce ve většině souhlasily s návrhem ČHS v žádosti bez připomínek a ústního jednání se nezúčastnily.

12. Aby Správa mohla rozhodnout ve věci musela odpovědět na následující otázky.

- Je provozování horolezectví veřejným zájmem převažujícím nad zájmem na ochranu přírody?
- Ovlivní horolezectví významně zachování předmětu ochrany v NPR Broumovské stěny, NPP Polické stěny, EVL Broumovské stěny a Ptačí oblasti Broumovsko?
- Není provozování v rozporu s účelem a cílem, pro která byla zvláště chráněná území vyhlášena?
- Není horolezectví nepřiměřeným zásahem do chráněného území?

13. Bylo tedy nutné zjistit, kolik lidí provozuje horolezectví v dotčené oblasti, posoudit jak horolezectví působí na předměty ochrany v území a zda je takové zatížení území do budoucna únosné. V obou dotčených maloplošných chráněných územích (MZCHÚ) jsou předmětem ochrany přírodě blízké lesní porosty a skalní reliéf spolu se specifickými rostlinnými a živočišnými společenstvy. V průběhu řízení byl jako nejvíce problematický vnímaný konflikt horolezectví s ochranou ptáků. Horolezectví působí i na vegetaci na skalách a jejich okolí a na vlastní skalní reliéf.

14. *Ad Je provozování horolezectví veřejným zájmem převažujícím nad zájmem na ochranu přírody?* Na horolezectví se dlouhodobě pohlíží jako na tradiční činnost a na území České republiky se většina vhodných terénů nachází v MZCHÚ. Horolezectví je zájmem poměrně značné skupiny občanů a lze jej tedy kvalifikovat jako zájem veřejný. První věrohodné zprávy o sportovním lezení v Broumovských stěnách jsou až ze 30. let 20. století, Beneš S. (1995): Broumovské stěny. Juko. Náchod). Dle vyjádření ČHS jsou nejnavštěvovanějšími oblastmi na Broumovských stěnách Zaječí a Třešňová rokle s návštěvou desítek lezců v obvodu za týden, ostatní obvody navštíví několik lezců za týden. Menší návštěvnost a rozlehlost Broumovských stěn oproti ostatním oblastem v CHKO Broumovsko je atraktivní pro lezce, kteří upřednostňují klidnější terény. Z hlediska ochrany přírody patří Broumovské stěny spolu s Adršpašsko-teplickými skalami k nejhodnotnějším územím v CHKO Broumovsko. To dokládá i režim jejich ochrany. Na hřbetu Broumovských stěn vedle sebe leží dvě MZCHÚ, částečně v I. a II. zóně ochrany CHKO, jsou nadregionálním biokoridorem a regionálním biocentrem systému ekologické stability, evropsky významnou lokalitou a jsou součástí ptačí oblasti Broumovsko. Z hlediska návštěvnosti horolezeckých terénů patří Broumovské stěny v rámci CHKO k méně navštěvovaným. Z hlediska dochovalosti přírodních ekosystémů patří mezi dvě nejvzácnější lokality v CHKO Broumovsko. Při poměření významu Broumovských stěn jako chráněných území a

horolezecké oblasti dospěla Správa k závěru, že veřejný zájem na ochraně přírody převažuje nad zájmem na provozování horolezectví. Regulací horolezecké činnosti lze oba zájmy sladit. Z výše uvedeného je zřejmé, že důvodem k povolení horolezectví není převažující veřejný zájem na jeho provozování.

15. *Ad Ovlivní horolezectví významně zachování předmětu ochrany v NPR Broumovské stěny, NPP Polické stěny, EVL Broumovské stěny a Ptačí oblasti Broumovsko? Není provozování v rozporu s účelem a cílem, pro který bylo zvláště chráněné území vyhlášeno? Není horolezectví nepřiměřeným zásahem do chráněného území?* Tyto tři otázky spolu souvisí. Pro jejich zodpovězení je nutné posoudit, jak a s jakou intenzitou horolezectví ovlivňuje předměty ochrany MZCHÚ. Předmětem ochrany v dotčených územích je ojedinělý geomorfologický útvar se specifickými rostlinnými a živočišnými společenstvy, přirozené lesní ekosystémy a přírodní stanoviště a druhy, pro které byla vyhlášena EVL Broumovské stěny. Horolezectví ovlivňuje stanoviště zejména na přístupových cestách, bezprostřední okolí lezených skal a vlastní lezené skály. Jedná se zejména o sešlap vegetace a zanechávání pobytových stop. Tyto činnosti se soustřeďují zejména do povolených, častěji navštěvovaných obvodů Zaječí rokle nebo U dobytčí stezky a Třešňové rokly. Úkolem Správy je průběžně hodnotit stav předmětů ochrany. K provozování horolezectví v NPR Broumovské stěny bylo dosud vyhrazeno 12,83 ha tj. 2,3% území. K provozování horolezectví v NPP Polické stěny bylo dosud vyhrazeno 109,6 ha tj. 16% území. Správě je z její úřední činnosti známo, že k negativním projevům horolezectví ve vztahu k přírodním stanovištím dochází zejména na území NPP Polické stěny. Sešlap vegetace a zanechávání pobytových stop se soustřeďují na přístupové stezky a bezprostřední okolí lezených skal. Proto lze konstatovat, že takto zasažená území jsou svou rozlohou poměrně malá. Nemohou proto významně ovlivnit zachování předmětu ochrany, jakým jsou např. bučiny asociace *Asperulo-Fagetum* o rozloze 89 ha, nebo štěrbinová vegetace silikátových skal a drolin o rozloze 73 ha, které byly vymapovány na území evropsky významné lokality Broumovské stěny, která zahrnuje dotčená MZCHÚ.

16. Odlišná je situace s ochranou druhů zvláště chráněných živočichů, které jsou zároveň předmětem ochrany ptačí oblasti Broumovsko (sokol stěhovavý a výr velký) a ptáků obecně. Broumovské stěny jsou ideálním terénem pro hnízdění těchto druhů. Pásmo Broumovských stěn je kontinuálně a dlouhodobě obsazeno hnízdními páry sokola a výra. Pro ochranu ptáků v rámci celé ptačí oblasti a CHKO je důležité zachovat tento příznivý stav, proto Správa stanovila podmínky rozhodnutí se zvláštním zřetelem k zachování předmětu ochrany dotčených zvláště chráněných území, ochraně zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů dle § 49 a § 50 zákona, a k předmětu ochrany Ptačí oblasti Broumovsko. Začátek lezecké sezóny navrhovaný žadatelem od 1. května je v kolizi s obdobím hnízdění většiny druhů ptáků. Správa znovu posoudila, zda dochází k územnímu střetu známých hnízdišť sokola a výra s povolovanými horolezeckými obvody. Územím procházejí turistické stezky. Turistické využívání území je celoroční s výrazně sezónním charakterem s vrcholem v období měsíců červenec a srpen. Obvody se zvýšenou návštěvností jsou více rušené a ptáci při výběru hnízd upřednostňují klidnější lokality. Při posouzení možnosti povolení horolezectví v termínu od 1.5. přihlížela Správa právě k přítomnosti turistických cest a vyhlídek a povolila horolezeckou činnost od 1.května v obvodech „Mezi Hvězdou a Kovářovou roklí“, „Zaječí rokly“, „U Dobytčí stezky“, „Mydlářské kameny“ a „Nad vodárnou“. Současně se jedná o území, kde byla horolezecká činnost povolena od 1.5. i v předchozím období. V ostatních vyhrazených obvodech povolila Správa horolezectví od 1.7. z důvodu ochrany známých hnízdišť. Horolezectví má v NPR i NPP dlouhou tradici. orgány ochrany přírody ve spolupráci s horolezeckou veřejností a ornitology nalézaly konsenzus již v rámci původního řízení a stanovily lokality a termíny, ve kterých je možné provozovat horolezectví bez negativního ovlivnění ekosystému NPR a NPP se zvláštním ohledem na zvláště chráněné druhy ptáků, pro které zde byla vyhlášena také Ptačí oblast Broumovsko (nařízení vlády č. 20/2005 Sb.). Výsledkem tohoto konsenzu bylo vyhrazení lezeckých terénů a přístupových cest k nim rozhodnutím MŽP, Vlády ČR a Správy CHKO Broumovsko o vyhrazení terénů pro horolezeckou činnost a vyznačení přístupových cest ve smyslu § 29 písm. d) a f) zákona v NPR Broumovské stěny. Režim vyhrazení definovaný těmito rozhodnutími specifikuje podmínky, za kterých je možné provozovat horolezeckou činnost za současného uložení časových podmínek výkonu oprávnění s ohledem na zájmy ochrany přírody, zejména na hnízdní sezónu zvláště chráněných druhů ptáků. Správa dohledala v rezervační knize povolení k horolezecké činnosti od roku 1995. Již v roce 1995 byly povoleny terény v současném rozsahu a ve dvou termínech (od května a od července). Navíc byla povolena horolezecká činnost v obvodech „Za Machovským křížem“ a „Suchý vrch“. V podobném rozsahu bylo povolení z let 1998 a

2003. V roce 2005 nedošlo z důvodu ochrany ptáků k vyhrazení obvodu „Suchý vrch“. Také byly měněny termíny, kdy je povoleno provozovat horolezectví. V předchozím období bylo povoleno horolezectví od 1.5. jen v obvodech „Za vyhlídkou“, „Zaječí rokle“, „U Dobyččí stezky“, „Nad rozcestím“, „Třešňová rokle“ a „Nad vodárnou“ (v roce 2004 dokonce od 1.4.). Od roku 2005 bylo od 1.5. povoleno horolezectví v obvodech „Mezi Hvězdou a Kovářovou roklí“, „Zaječí rokle“, „U Dobyččí stezky“ a „Mydlářské kameny“. V podobném rozsahu vydala Správa povolení i v roce 2010. Lze tedy konstatovat, že rozsah povolených obvodů se od roku 1995 zmenšil a došlo k posunům začátku sezóny. Správa považuje dnešní stav z hlediska ochrany hnízdění ptáků za uspokojivý. Územní a termínové vymezení horolezeckých obvodů bylo již po šesté předmětem správního řízení.

17. Správa považuje současný stav jako rozumný kompromis zájmů účastníků a ochrany přírody při dodržení zákonných podmínek. Rozhodnutí o vyhrazení lezeckých terénů je pro uživatele poměrně složité, proto Správa považuje za důležité, aby se vyhrazení měnilo co nejméně, aby co nejméně docházelo k omylům samotných horolezců. Správa se zabývala i námitkou VČP ČSO, že stavy sokola v porovnání s ostatními velkoplošnými chráněnými územími nerostou a vyžádala si stanoviska Správ CHKO Český ráj a sousedního PNGS, kde jsou podmínky pro rozmnožování obou druhů srovnatelné. Správa CHKO Český ráj potvrdila stoupající počet hnízd sokola. V období 2005 až 2012 bylo nalezeno 23 hnízd, z toho 5 hnízd bylo zničeno predací (2 x kuna, 3 x výr). Početnost výra je v Českém ráji také rostoucí, ale s velkými meziročními výkyvy. Dle dosavadních zjištění horolezectví v Českém ráji zatím nemá prokazatelný vliv na úspěšnost hnízdění výra a sokola, v oblasti se na vyhledávání a ochraně známých hnízdišť podílejí aktivně sami horolezci. V CHKO Broumovsko bylo v letech 2005 až 2012 nalezeno 21 hnízd sokola, z toho v 7 případech skončilo hnízdění neúspěchem. Z PNGS nedošla v termínu odpověď. Z mapy zaslané panem Vránou je zřejmé, že na území parku je 6 hnízdišť výra a jedno hnízdiště sokola (to potvrdilo i stručné vyjádření došlé po termínu). Dle Atlasu hnízdního rozšíření ptáků v ČR se stav sokola stěhovavého stabilizoval a soustavně se zvyšuje jeho početnost. U výra se projevila ve výsledcích mapování v období 2001-2003 stagnace počtu párů. VČP ČSO současně namítala, že turistické zatížení a horolezecká činnost je limitem pro zvyšování počtu hnízdících párů. Broumovsko patří k nejlépe sledovaným územím v České republice. Je zde prováděna ostraha hnízd sokola v místech a dnech s vyšší návštěvností. Zkušenosti strážců potvrzují občasné nelegální vstupy do blízkosti hnízd i ze strany horolezců. Podezření na konec hnízdění z důvodu vyrušení horolezci nebylo prokázáno. Cílem tohoto rozhodnutí je stanovit územní a časový rozsah a podmínky pro provádění horolezecké činnosti, tak aby nebyla v kolizi se zájmy ochrany přírody a neměla negativní vliv na předměty ochrany obou MZCHÚ. Jednání některých osob provozujících horolezectví na území MZCHÚ v rozporu se zákonem, bližšími ochrannými podmínkami nebo platnou výjimkou je důvodem k zahájení přestupkového řízení. Aby k přestupování ochranných podmínek nedocházelo z důvodu nedostatečné informovanosti horolezecké veřejnosti, stanovila Správa CHKO žadateli povinnost zveřejnit na jeho webových stránkách a přístupových cestách toto rozhodnutí.

18. Sokol stěhovavý obsazuje hnízdiště zpravidla koncem ledna a v únoru, začátek snůšky připadá podle vývoje počasí na březen až duben a mláďata opouštějí hnízdo obvykle do konce června. Obsazování hnízdišť je dlouhodobé, ptáci se obvykle na lokalitě zdržují několik sezón, než zahnízdí. Během této doby hodnotí bezpečnost lokality a silněji rušená místa opouštějí. Ochrana pouze těch lokalit, kde ptáci už zahnízdili je z hlediska zvýšení počtu hnízdících párů nedostatečná. U ostatních výše uváděných druhů vázaných na biotop pískovcových skal probíhá hnízdění přibližně ve stejném období roku. Správa nepovolila horolezeckou činnost v nově požadovaných obvodech „Nad Pískovou roklí“ (Písková rokle), „Okolí Pánovy cesty“ (U Václava), „Velká kupa“, „Hájek“, „U Jitřenky“. V těchto obvodech nebyla od roku 1995 horolezecká činnost nikdy povolena. Jedná se o nejcennější části NPR Broumovské stěny a NPP Polické stěny, kde je zvyšování antropogenní zátěže v rozporu s účelem, pro který byla tako MZCHÚ a EVL Ptačí oblast Broumovsko vyhlášena. A je v rozporu také s návrhem regulace rekreačního a sportovního využívání území v plánech péče o NPR Broumovské stěny a NPP Polické stěny. Dle schválených plánů péče není obecně žádoucí zvětšovat území vyhrazená pro horolezectví z důvodu zajištění rovnováhy mezi veřejným zájmem na sportovním využití území a zájmy ochrany přírody.

19. Správa dále posuzovala vliv horolezecké činnosti na skály (pseudokrasový reliéf) jako předmět ochrany. Dlouhodobě neexistují studie a data, která by bylo možné porovnávat. V minulém roce bylo zmapováno poškození dvou ikonických věží mimo území Broumovských stěn způsobené

horolezeckou činností. Zdá se, že horolezecká činnost významně neovlivňuje povrch skal. Je to dáno zejména tvrdostí místních pískovců. Správa proto předpokládá, že v méně navštěvovaných Broumovských stěnách nebude poškození povrchu lezených věží významné.

20. Problémem v území Broumovských stěn je provádění prvovýstupů. Správě nejsou prvovýstupy hlášeny i přesto, že jejich odsouhlasení ze strany Správy bylo podmínkou předchozího povolení. Správa v rámci řízení předložila prvovýstupy zapsané na webu PISKARI.CZ, které neodsouhlasila. K prvovýstupům dochází i mimo povolené terény (viz podnět pana Vrány - nelegální cesta v blízkosti hnízda na Koruně). Kvůli porušování podmínek ze strany lezců Správa nemůže ustoupit od předchozího souhlasu s prvovýstupem. Správa stanovila podmínku č. 7 (výrok I.) a 6 (výrok II.). Umísťování jisticích prostředků na skály je spojeno s ohrožením předmětů ochrany, ať už vlastního pseudokrasového reliéfu, nebo na něj vázaných společenstev. K vyloučení tohoto rizika musí Správa odsouhlasit takové činnosti předem. Pokud bude prvovýstup proveden bez předchozího souhlasu Správy, jedná se o porušení podmínek tohoto rozhodnutí. Aby se zvýšila účinnost tohoto opatření, motivace lezců k jeho dodržování a zároveň i motivace žadatele nastavit vnitřní pravidla pro lezeckou veřejnost, stanovila Správa shora uvedenou podmínku. Omezila ji jen na členy ČHS, protože žadatel nemůže zodpovídat za nepovolenou činnost lezců, kteří nejsou jeho členy a nemají povinnost dodržovat vnitřní předpisy ČHS, zároveň má ale žadatel přehled o jisticích prvcích, které vydá svým členům k vystrojení lezeckých cest. Správa doporučuje ČHS

- vstoupit do jednání se správcem webu PISKARI.CZ a působit tak, aby nebylo nadále podporováno porušování podmínek rozhodnutí.
- informovat své členy o povinnosti projednat prvovýstup se Správou.

21. Správa ve snaze předejít excesům s prvovýstupy navrhla ČHS projít zejména nepovolené terény a navrhnout nově vystrojené cesty k odstranění. Problémem jsou prvovýstupy, odstraňování stínících dřevin a rušení ptáků. Nadále je v platnosti většina podmínek navržených ČHS v žádosti, které by měly zajistit, že provozováním horolezectví nedojde k nepřiměřenému zásahu do pseudokrasového reliéfu jako předmětu ochrany.

Podmínky rozhodnutí

22. Většina podmínek zůstává v platnosti a byla odůvodněna v předchozí části věnované vlivu horolezectví na předměty ochrany. Správa doplnila podmínky navržené žadatelem také o omezení počtu osob připadajících na jednoho instruktora při horolezeckém výcviku ve vyhrazených terénech (viz. bod podmínek č. 9 u výroku I. a č. 8 u výroku II.). Tuto podmínku Správa doplnila z důvodu obav před komerčním zneužitím vyhrazených terénů pro horolezeckou činnost (horoškoly), během kterého se zvyšuje intenzita negativních dopadů na předmět ochrany MZCHÚ. Zákon dovoluje využívat území NPR tak, že se dochová nebo zlepšuje jeho dosavadní stav. Stejně tak dovoluje rekreačně využívat území, pokud nepoškozuje přírodní hodnoty chráněných krajinných oblastí. Pravidelné provozování horolezecké činnosti na stejných místech ve větším počtu osob by vedlo ke zvýšenému zatížení území. Toto rozhodnutí nenahrazuje povinnost projednat se Správou veřejné, sportovní nebo jiné hromadné akce mimo intravilány obcí dle ust. § 4, odst. 3, písm. a) vyhlášky MŽP č. 157/1992 Sb. o zřízení CHKO Broumovsko. Správa stanovila navíc podmínku zákazu používání magnézia a chemických prostředků při lezení. Zákon zakazuje v NPR provádět chemizaci. V I. a II. zóně je současně zakázáno použití intenzivních technologií jako je např. vápnění Správa nemůže vyloučit účinky těchto prostředků na předměty ochrany (např. na skály, nebo vegetaci na skalách), proto obdobně posuzuje i použití chemických prostředků pro lezení a z důvodu předběžné opatrnosti jejich použití zakázala. Stopy po magneziu snižují i estetický zážitek turistů z návštěvy skalních oblastí. Správa vyhověla návrhu VČP ČSO a nevydala souhlas s horolezectvím na věžích Šarkan a Blok v oblasti „Barklovy rokle“ z důvodu lokalizace potencionálního hnízdiště výra. Správa nevyhověla návrhu ČHS povolit horolezeckou činnost na období 10 let. Správa sjednotila své rozhodnutí s rozhodovací praxí v ostatních pískovcových oblastech (CHKO Český ráj, Labské pískovce). Doba platnosti udělovaného rozhodnutí na pět let umožní také pružněji reagovat na případné změny např. v hnízdění ptáků nebo rekreačním využívání MZCHÚ. Z důvodu zájmu na informovanosti koncových uživatelů tohoto rozhodnutí (horolezců) a na to navazující dodržování stanovených podmínek a také za účelem provádění státního dozoru v ochraně přírody (ve smyslu ust. § 85 odst. 1 zákona a zák. č. 552/1991 Sb. o státní kontrole), stanovila Správa žadateli povinnost zveřejnění tohoto rozhodnutí na

jeho webových stránkách tak, jak jsou specifikovány v III. výrokové části bodu č. 1 tohoto rozhodnutí a současně vyvěsit rozhodnutí na předepsaných místech v terénu.

Závěr

23. V rámci ústního jednání VČP ČSO připomněla nutnost vypořádat se v rozhodnutí s § 45g, resp. § 45i, 45h zákona. Správa CHKO při své úvaze rovněž zohlednila i kritéria stanovená v § 45g zákona. Správa záměr posoudila dle ust. § 45i zákona. Záměr nemůže mít významný vliv na evropsky významné lokality a ptačí oblasti, a proto jej není nutno z tohoto hlediska dále posuzovat. Správa se již v části hodnocení podkladů a návrhů zabývala vlivem horolezecké činnosti na předměty ochrany MZCHÚ. Předměty ochrany dotčených MZCHÚ zahrnují i předměty ochrany EVL Broumovské stěny a Ptačí oblasti Broumovsko. Správa po hodnocení vlivu horolezecké činnosti na předměty ochrany dospěla k závěru, že může souhlas k horolezecké činnosti udělit, protože nedochází k závažnému, nebo nevratnému poškození přírodních stanovišť nebo druhů. Správa současně stanovila podmínky pro provozování horolezecké činnosti. Dodržováním stanovených podmínek nedojde k soustavnému nebo dlouhodobému rušení druhů, pro jejichž ochranu byla území zřízena.

24. Získané podklady, v souladu s ustanovením § 50 odst. 4 správního řádu Správa zhodnotila podle své úvahy a výjimku ze zákona k činnostem uvedeným ve výroku I. a III. tohoto rozhodnutí povolila s uvedenými podmínkami. Činnosti uvedené v výroku II. a IV. s ohledem na převažující zájem ochrany přírody nepovolila. Správa zhodnotila a posoudila žádost Českého horolezeckého svazu komplexně, při stanovování výrokové části rozhodnutí včetně podmínek vzala v potaz návrhy účastníků a při udělování souhlasu s vyznačením přístupových cest vycházela z horolezeckého průvodce: Beneš S. (1995): Broumovské stěny. Juko. Náchod. Správa stanovila podmínky rozhodnutí z hlediska zákona se zvláštním zřetelem k zachování předmětu ochrany dotčených zvláště chráněných území, ochraně zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů dle § 49 a § 50 zákona, a k předmětu ochrany Ptačí oblasti Broumovsko a EVL Broumovské stěny.

25. Správa po provedeném správním řízení došla k závěru, že povolená činnost není veřejným zájmem převažujícím nad zájmem ochrany přírody a není v zájmu ochrany přírody. Správa stanovila takové omezení územní a časové a takové podmínky, které zajistí, že **povolovaná činnost neovlivní zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněných území. Dle ustanovení § 43 odstavec 3 zákona tedy lze horolezectví povolit, protože** povolovaná činnost významně neovlivní zachování předmětu ochrany v dotčených zvláště chráněných územích.

26. Správa upozorňuje, že tento souhlas nenahrazuje povolení podle jiných předpisů ani souhlasy vlastníků pozemků a nedodržení stanovených podmínek může být důvodem ke zrušení rozhodnutí podle ust. § 84 odst. 1 zákona.

POUČENÍ O ODVOLÁNÍ

Proti tomuto rozhodnutí se lze podle § 81 odst. 1 správního řádu do patnácti dnů ode dne jeho doručení odvolat k Ministerstvu životního prostředí, a to podáním učiněným u této Správy CHKO. V případě, že písemnost bude uložena u provozovatele poštovních služeb, lhůta pro podání odvolání se počítá ode dne převzetí rozhodnutí, nejpozději však od desátého dne ode dne jejího uložení. Odvolání je třeba podat ve 2 vyhotoveních. Podané odvolání má odkladný účinek.

Ing. Hana Heinzlová

VEDOUcí SPRÁVY

Nedílné součásti tohoto rozhodnutí jsou:

Příloha č. 1:

Mapka s vyznačením horolezeckých terénu na území NPR Broumovské stěny.

Příloha č. 2:

Mapka s vyznačením horolezeckých terénu na území NPP Polické stěny.

Rozdělovník:

Účastník řízení podle ust. § 27 odst. 1 správního řádu doručení na doručenkou:

- Český horolezecký svaz, Zátokova 100/2, P.S. 40, 160 17 Praha 6 - Strahov.

Ostatní účastníci řízení podle ust. § 27 odst. 2, odst. 3 správního řádu - doručení do datové schránky:

- Obec Křinice, č.p. 45, 550 01 Broumov,
- Obec Martínkovice, č.p. 186, 549 73 Martínkovice,
- Obec Božanov, č.p. 111, 549 74 Božanov,
- Městys Machov, č.p. 119, 549 63 Machov,
- Obec Suchý Důl, č.p. 15, 549 62 Suchý Důl,
- Východočeská pobočka ČSO při Východočeském muzeu, Zámek č.2, 530 02 Pardubice

Po nabytí právní moci – datovou schránkou:

- Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Sběrka listin ÚSOP, Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11
- Česká inspekce životního prostředí, Resslova 1229, 500 02 Hradec Králové
- Lesy ČR s.p., Přemyslova 1106/19, 501 68 Hradec Králové